

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

Број: 01-343
Датум: 07.04.2016.године

**ПРОЦЕДУРА ЗА ОБАВЉАЊЕ ОБАВЕЗНОГ
ПРИРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА
И САРАДНИКА НА КЛИНИЦИ ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ
НИШ**

Број процедуре	Датум израде процедуре	Датум измене процедуре
5.6.	07.04.2016	
Процедуру израдио Процедуру израдила Вида Вилић, пом.директора за правне послове <i>[Signature]</i>		Процедуру оверио директор Доц.др Александар Митић
Тим за стоматолошку здравствену заштиту <i>[Signature]</i>		<i>[Signature]</i>

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

Број: 01- 343
Датум: 07.04.2016.године

На основу чл.23 ст.1 тач.1 Статута Клинике за стоматологију Ниш, Директор Клинике донео је дана 07.04.2016.године

ПРОЦЕДУРУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОБАВЕЗНОГ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА И САРАДНИКА НА КЛИНИЦИ ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ НИШ

Процедура мора да буде у сагласности са Правилником о приправничком стажу и стручном испиту здравствених радника и здравствених сарадника ("Сл. гласник РС", бр. 50/2006, 112/2009, 50/2010, 31/2012 и 1/2016).

Приправнички стаж је практичан рад под надзором овлашћеног здравственог радника, односно здравственог сарадника - ментора, којим се здравствени радник и здравствени сарадник (у даљем тексту: приправник) оспособљава за самосталан рад, у складу са законом. Приправнички стаж се обавља на Клиници за стоматологију Ниш под непосредним надзором здравственог радника, односно здравственог сарадника који има најмање пет година радног искуства након положеног стручног испита, у складу са законом.

Приправнички стаж се обавља по плану и програму којим су утврђене превентивне, дијагностичке, терапијске, процедуре и вештине здравствене неге и рехабилитационе процедуре и вештине које приправник треба да савлада у току приправничког стажа.

Приправнички стаж обавља се у радно време у трајању од 40 сати недељно, по правилу без прекида. Под оправданим прекидом приправничког стажа сматра се болест, породилско одсуство и војна обавеза. Уколико је дошло до оправданог прекида приправничког стажа, приправнички стаж се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

О обављању приправничког стажа води се Приправничка књижица за здравствене раднике и здравствене сараднике. Здравствени радник, односно здравствени сарадник који у складу са законом врши непосредан надзор над обављањем приправничког стажа уписује у приправничку књижицу део приправничког стажа и оверава га својим потписом и факсимилом. Почетак и завршетак приправничког стажа оверава својим потписом и печатом директор Клинике, односно здравствене установе или приватне праксе у којој је стаж започет, односно завршен.

ПЛАН И ПРОГРАМ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА

1) ПЛАН И ПРОГРАМ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗА ДОКТОРЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

а) План приправничког стажа за докторе стоматологије:

1. Превентивна и дечја стоматологија 30 дана
2. Ортопедија вилица 15 дана
3. Болести зуба 30 дана
4. Пародонтологија и орална медицина 25 дана
5. Стоматолошка протетика 30 дана
6. Орална хирургија 20 дана
7. Максилофацијална хирургија са хитном медицинском и стоматолошком помоћи 30 дана

б) Програм приправничког стажа за докторе стоматологије:

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

1. Превентивна и дечја стоматологија: доктор стоматологије у области дечје стоматологије, обучава се у обављању:

- здравственог васпитања за очување и подизање оралног здравља, са посебном пажњом на поједине добне групе (исхрана, орална хигијена, флуор профилакса и др.);
- систематског здравственог надзора у области обољења уста и зуба, а нарочито одојчади, мале деце, предшколске деце, за време школовања, запослених на радним местима са повећаним ризиком по здравље уста и зуба, трудница и др.;
- специфичне заштите у односу на личну хигијену, одређене факторе ризика по здравље људи, а нарочито код акутних и заразних обољења, посебно АИДС-а;
- превентивно-терапијских мера у спречавању обољења уста и зуба, посебно програма заливања фисура.

У оквиру дечје стоматологије, упознаје се са прегледом, дијагностиком и планом терапије обољења уста и зуба у деце (у време млечне, мешовите и сталне дентиције), заштитом пулпе, материјалима за испуне, вађењем млечних и сталних зуба у деце, првом помоћи у области дечје стоматологије, дијагностиком и терапијом повреда зуба, дијагностиком и терапијом херпетичног стоматита, дијагностиком и терапијом катаралног гингивита у деце.

У оквиру примарне здравствене заштите, упознаје се са законима и прописима, посебно са Законом о флуорисању воде за пиће ("Службени гласник РС", бр. 35/94, 38/94 - исправка, 25/96 101/05 - др. закон) и подзаконским актима, упознаје се и овладава методама систематских прегледа и санације у области стоматологије, здравствено-васпитног рада и учествује у њиховој примени.

Упознаје посебне програме превентивне стоматолошке заштите и учествује у њиховом спровођењу.

2. Ортопедија вилица: упознаје се са етиологијом неправилности орофацијалног система, клиничком дијагностиком, распрострањеношћу малоклузија у нас; посебно се упознаје са применом превентивних мера у циљу спречавања малоклузија у доба трудноће, код одојчета, млечне и мешовите дентиције (спречавање штетних навика, контрола ницања зуба, спречавање формирања неправилних функција, вежбе шпатулом за спречавање обрнутог преклопа секутића и др.), са применом интерцептивних мера (брушења зуба код принудних загрижаја) и са терапијом блаких форми малоклузија (миофункционалне вежбе са и без помагала, подвеза браде, примена вестибуларне плоче и др.); упознаје се са разним дијагностичким и терапијским методама у лечењу неправилности стоматогнатног система.

3. Болести зуба: упознаје се са прегледом, дијагностиком и планом терапије обољења зуба; припремом каријесних кавитета за испуне (препарација кавитета И и В класе); заштитом пулпе; пуњењем кавитета класичним и савременим материјалима; обликовањем и полирањем испуна; израдом инлеја; дијагностиком обољења пулпе и пародонцијума; поступком код ургентних стања (прва помоћ) из области болести зуба, лечењем једноставних каналних система; упознаје се са могућностима савремених ендодонтских техника обраде, метода и материјала оптурације канала корена.

4. Пародонтологија и орална медицина: упознаје се са узроцима пародонтопатија и болести уста и распрострањеношћу ових обољења код нас; савладава превентивне мере у области пародонтопатија (професионалну и индивидуалну негу уста и зуба), дијагностику пародонтопатије и болести уста (клиничку и рендгенолошку) и секундарну превенцију пародонталних обољења (уклањање каменца, конкремената и др.); упознаје се са могућностима хируршког лечења пародонтопатија и манифестацијама системских обољења у усној дупљи, биолошким и биохемијским тестовима у дијагностици обољења меких ткива уста.

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

5. Стоматолошка протетика:

а) фиксна протетика (15 дана): упознаје се са дијагностиком и планирањем фиксних зубних надокнада у пуном и прекинутом зубном низу; припремним поступцима препротетског збрињавања; клиничким поступцима израде различитих фиксних зубних надокнада (брушењем зуба носача за фиксне зубне надокнаде, узимањем отисака савременим отисним материјалима, регистрацијом висине загрижаја, заштитом брушених зуба, цементирањем фиксних зубних надокнада); различитим методама збрињавања депулпираних зуба; уклањањем дотрајалих фиксних зубних надокнада; припремом ретенционих зуба за прихватање елемената парцијалне протезе и планирањем наменских фиксних надокнада;

б) мобилна протетика (15 дана): упознаје се са планирањем и препротетском припремом безубих пацијената за израду тоталне протезе; клиничким поступцима у изради тоталне протезе применом различитих метода узимања отисака; контролним прегледима (оклузија, промене на меким ткивима, хигијенски аспекти); репаратуром тоталне протезе; различитим методама подлагања тоталне протезе; планирањем и припремом крезубих пацијената за израду различитих облика парцијалних протеза; избором везних елемената парцијалне протезе и израдом комплексних парцијалних протеза; контролним прегледима пацијената са парцијалним протезама (хигијенски аспекти, утицај на мека ткива, зубе носаче и др.); репаратуром и подлагањем парцијалних протеза; лабораторијским поступцима израде металног скелета парцијалних протеза; израдом имедијатних протеза.

6. Орална хирургија: дијагностика обољења зуба и уста која захтевају оралнохируршке интервенције; постављање индикације и контраиндикације за вађење изниклих и неизниклих зуба; постављање индикације за хируршко лечење периапикалних лезија; упознавање са ортодонтско-хируршком терапијом импактираних зуба; терапија дентогених инфекција; припрема локалне анестезије; вађење зуба; вађење зуба код пацијената ризика; заустављање крварења; лечење компликација вађења зуба; принципи стерилизације.

7. Максилофацијална хирургија са хитном медицинском и стоматолошком помоћи: упознаје се са ургентним стањима у медицини и стоматологији и обучава се у пружању прве помоћи, посебно код повреда максилофацијалне регије (омогућавање проходности дисајних путева, заустављање крварења, збрињавање повреда меких ткива, привремена имобилизација, конзервативно лечење прелома костију лица и вилица и повреда зуба); лечењем амбулантних и хоспитализованих пацијената са инфекцијама лица, вилица и врата; лечењем бенигних и малигних тумора максилофацијалне регије, са посебним освртом на рану дијагностику у обиму потребном за тријажу; планирањем и преоперативним и постоперативним третманом пацијената са деформитетима максилофацијалне регије.

2) ПЛАН И ПРОГРАМ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗА ЗДРАВСТВЕНЕ РАДНИКЕ СА СТЕЧЕНИМ ВИСОКИМ ОБРАЗОВАЊЕМ НА СТУДИЈАМА ПРВОГ СТЕПЕНА (ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ), ОДНОСНО НА СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ДО ЧЕТИРИ ГОДИНЕ И ВИШИМ ОБРАЗОВАЊЕМ

1. План и програм приправничког стажа за медицинске сестре:

- здравствена нега у примарној здравственој заштити - 2 месеца;
- здравствена нега у стационарној здравственој установи - 4 месеца.

Здравствена нега у стационарним здравственим установама

а) Здравствена нега у служби за пријем и збрињавање хитних стања - 3 недеље

Упознаје се са пословима на пријему и збрињавању хитних стања, са организацијом службе, обучава се за хитан пријем болесних и повређених, обучава се за тријажу са идентификацијом и

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đindića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đindića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

решавањем проблема у оквиру здравствене неге, за транспорт оболелог или повређеног; упознаје се са специфичностима здравствене неге болесника са обољењима и повредама плућа и дисајних путева, срца и крвних судова, трбушних органа, костију, мишића и нерава као и болесника са акутним тровањима, психијатријским и гинеколошким обољењима.

Обучава се за психичку подршку болеснику или повређеном и члановима његове породице, обучава се за извођење дијагностичко терапеутских мера и процедура у хитним стањима и упознаје се са вођењем медицинске документације и евиденције.

б) Здравствена нега у интензивној терапији - 4 недеље

Упознаје се са организацијом рада у јединици за интензивну негу и терапију, пријемом болесника, специфичностима хигијенског режима са акцентом на спречавању болничких инфекција.

Обучава се за примену дијагностичко терапеутских мера код животно угроженог болесника (ентерално и парентерално храњење, познавање употребе брзо делујућих лекова, трансфузије крви и крвних деривата као и деловање медицинских апарата и њихову употребу).

Упознају се са здравственом негом умирућег пацијента и поступањем са умрлим, обучава се за вођење медицинске документације и евиденције.

в) Здравствена нега у психијатрији - 3 недеље

г) Здравствена нега у хирургији - 3 недеље

Упознаје се са организацијом рада хируршког одељења, обучава се за пријем и здравствену негу хируршког болесника, за примену дијагностичко терапеутских мера у преоперативној и постоперативној здравственој нези, упознаје се са специфичностима хигијенског режима и спречавањем болничких инфекција и обучава се за вођење медицинске документације и евиденције.

д) Здравствена нега у интерној медицини - 3 недеље

2. План и програм приправничког стажа за струковног медицинског радиолога и вишег радиолошког техничара

- рад у радиолошкој дијагностици и магнетној резонанци - 16 недеља
- рад у радиолошкој терапији - 4 недеље
- рад у нуклеарној медицини - 4 недеље

3) ПЛАН И ПРОГРАМ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗА ЗДРАВСТВЕНЕ РАДНИКЕ СА СРЕДЊОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ

1. План и програм приправничког стажа за медицинску сестру - техничара (општи смер), педијатријску сестру, гинеколошко-акушерску сестру и медицинску сестру васпитача:

- у дому здравља - 3 месеца;
- у стационарној здравственој установи - 3 месеца.

Оспособљавање кроз практичан рад за самостално обављање општих и специјализованих послова здравствене неге; усмеравање на савлађивање метода и поступака у циљу пружања здравствене заштите у домену примарне, секундарне или терцијарне превенције; примену методе асепсе и антисепсе и рад у асептичним условима, а посебно на спречавању интрахоспиталних инфекција и АИДС-а; упознавање основних принципа и циљева здравствено-васпитног рада и учествовање у спровођењу здравствено васпитања као интегралног рада у свакодневној пракси; упознавање са применом принципа исхране здравих и болесних људи; практичан рад на вођењу основне медицинске документације и евиденције.

2. План и програм приправничког стажа за стоматолошку сестру - техничара:

- превентивна и децја стоматологија - 2 месеца;

KLINIKA ZA STOMATOLOGIJU NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Srbija
Tel./Centrala 018 4226-216
4222-403
Tel./Fax 018 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

CLINIC OF DENTISTRY NIŠ
Bulevar dr Zorana Đinđića 52
18000 Niš, Serbia
Tel./Centrala +381 18 4226-216
4222-403
Tel./Fax.+381 18 453-6736
e-mail: stomatolog_nis@ptt.rs
www.kzsnis.rs

- болести зуба - 1 месец
- парадонтологија и болести уста - 1 месец;
- орална хирургија - 1 месец;
- стоматолошка протетика - 1 месец.

Пријем пацијената и припрема за стоматолошке интервенције; припрема радног места за дијагностичке процедуре, конзервативну и хируршку терапију на одељењима предвиђеним планом приправничког стажа; припрема инструмената, прибора, медикамената и материјала за стоматолошке интервенције на одељењима предвиђеним планом приправничког стажа и асистирање стоматологу за време извођења интервенција; распремање радног места после стоматолошких интервенција; дезинфекција и стерилизација инструмената и материјала; чишћење и дезинфекција прибора и апарата; контрола стерилизације; требовање и чување инструмената, материјала, медикамената и потребног прибора и старање о њиховом правилном утрощку; вођење и чување стоматолошке документације; спровођење превентивних мера и здравствено-васпитни рад.

3. План и програм приправничког стажа за зубног техничара:

- фиксна протетика - 2.5 месеца;
- мобилна протетика - 2.5 месеца;
- ортодонски апарати - 1 месец.

Израда свих фаза рада код једноделних ливених и фасетираних круница, делимичних круница, инлеја, надградњи, наменских круница свих врста мостова који су програмом предвиђени за четврти степен; израда свих фаза рада тоталних и парцијалних протеза (како класичних тако и скелетираних протеза и ретенционих елемената) од анатомског отиска до дефинитивне обраде и полирања као и израда свих врста репаратура парцијалних и тоталних протеза; израда ортодонских апарата од соклирања модела (израда различитих ортодонских кукица и опруга) до дефинитивне израде са уградњом елемената.

4) ПЛАН И ПРОГРАМ ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА ЗА ЗДРАВСТВЕНЕ САРАДНИКЕ СА ВИСОКОМ, ВИШОМ И СРЕДЊОМ ШКОЛСКОМ СПРЕМОМ

У зависности од врсте и степена школске спреме приправник се оспособљава за самостално обављање одређених послова здравствене заштите.

ДИРЕКТОР,

Доц др Александар Митић